

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119**Till**
Socialnämnden
2016-02-16

Yttrande över motion (2015:59) om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.

Gillis Hammar
FörvaltningschefLeif Fransson
Avdelningschef

Sammanfattning

I motionen yrkar Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) att kommunfullmäktige beslutar att staden ska hemställa hos regeringen om att tillsätta en utredning av vilka förändringar i lagstiftningen som behöver göras för att ge kommunerna nödvändiga befogenheter att genom upprätthållande av bland annat lokala ordnings- och trafikföreskrifter säkerställa trygghet och ordning på allmän plats.

Motionärerna tar upp flera exempel på brister i Stockholms offentliga miljöer. Förvaltningen avgränsar sitt svar till det som gäller avvisning av personer som olagligen bosätter sig i stadens offentliga rum. Den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare slutredovisade den 1 februari 2016 sitt uppdrag, och lämnade då förslag på hur olika myndigheters samverkan kring gruppen kan förbättras. Förvaltningen kommer ta del av samordnarens förslag.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat motion (2015:59) om att ge kommunerna verktyg för upprätthållandet av ett tryggt och snyggt offentligt rum av Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brinck (M) till socialnämnden för yttrande. Remisstiden går ut 12 februari. Socialnämnden har beviljats anstånd till den 17 februari.

Ärendet är även remitterat till Hässelby-Vällingbys-, Norrmalms- och Farstas stadsdelsnämnder, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsledningskontoret, kommunstyrelsens funktionshinderråd samt Stockholms Stadshus AB.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samråd med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Ärendet har behandlats på förvaltningsgrupp 2016-02-10.

Motionen i sammanfattning

Kvaliteten på miljöerna i det offentliga rummet är viktig för upplevelsen av hur det är att vistas i Stockholm. För att det offentliga rummet ska vara tillgängligt för alla krävs att det finns enkla, tydliga regler för hur det får nyttjas liksom att det säkerställs att reglerna följs.

Motionärerna anser att upprätthållandet av trygghet i det offentliga rummet med naturlighet är en uppgift för kommunen, men att Stockholms stads ansvarstagande hittills varit alltför begränsat. Motionärerna tar upp flera exempel på brister och problem i Stockholms offentliga rum:

- Olagliga boplatser på stadens gator, torg och parker
- Nedskräpning av stadens offentliga miljöer
- Fusk med handikapptillstånd för parkering
- Dubbdäcksförbudet på vissa gator följs inte

De här bristerna innebär att såväl lagar som lokala föreskrifter inte efterföljs. Bristerna i den offentliga miljön får dessutom på olika sätt negativa konsekvenser för människor som vistas i Stockholm. Motionärerna menar att det är fullt rimligt att dessa brott prioriteras lågt av polisen. Att kontrollera att lokala regelverk följs och att utfälla böter bör därför vara en kommunal uppgift och organiseras genom lokala ordningsvakter med mandat att bötfälla överträdelser.

Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brinck (M) yrkar att kommunfullmäktige beslutar följande:

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att hemställa hos regeringen om att tillsätta en utredning av vilka förändringar i lagstiftningen som behöver göras för att ge kommunerna nödvändiga befogenheter att genom upprätthållande av bland annat lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter säkerställa trygghet och ordning på allmän plats.

Förvaltningens synpunkter

I motionen behandlas möjligheten för staden att genom lokala ordningsvakter kontrollera ett bredare område av ordnings- och trafikföreskrifter. Socialförvaltningen begränsar dock sina synpunkter till det som gäller olagliga boplatser.

Socialnämnden betonade i sitt remissvar på tidigare motion (2015:9) om upprätthållande av ordning och trygghet i stadens offentliga rum att det är en viktig fråga att se till att de lagar och regler som gäller i Sverige och Stockholm efterföljs. Nämnden ansåg vidare att staden bör invänta riktlinjer från den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare innan eventuella initiativ tas till förändrad lagstiftning.

Den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare har den 1 februari 2016 slutredovisat sitt uppdrag, och då lämnat förslag på hur olika myndigheters samverkan kring gruppen kan förbättras. Förvaltningen kommer ta del av samordnarens förslag.

Förvaltningen vill även betona att det kan finnas en skillnad mellan kontroll och bötfällning av olika typer av lokala föreskrifter, som kan påverka lämpligheten av att uppgiften genomförs av lokala ordningsvakter. Avvisning från och förebyggande av olagliga bosättningar kan anses vara en känslig uppgift som kan innebära ett stort intrång i den personliga integriteten. Vare sig det rör sig om stockholmare eller EU-medborgare så handlar det ofta om utsatta människor som har få andra boendeanternativ. Uppgiften ställer höga krav på bland annat kommunikation och kräver även förmågan att kunna hantera olika oväntade situationer. I dag genomförs avvisningen av olagliga boplatser på allmän plats av polisen. Som flera remissinstanser påpekat i svar på remiss om tidigare motion (2015:9) är det tveksamt om ordningsvakter har den kompetens och mandat som krävs för att kunna ta över uppgiften från polisen.

Socialnämnden fortsätter att genom sitt EU-team arbeta uppsökande gentemot EU-medborgare och tredjelandsmedborgare vilket bland annat innebär att informera om rättigheter och skyldigheter i Sverige och Stockholm. Det är även fortsatt angeläget att staden i samverkan med andra myndigheter arbetar med att tydliggöra ansvaret för insatser riktade till de fattiga EU-medborgare och andra utsatta grupper som vistas i staden.

Bilaga

Motion (2015:59) om att ge kommunerna verktyg för ett tryggt och snyggt offentligt rum av Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M).